

Voor christenen is de Bijbel, met centraal de verkondiging door Jezus, de bron. Jezus verkondigt een liefhebbende, barmhartige God, die zorgt, die vergeeft, die genade schenkt, vreugde en hoop, zelfs de dood heeft niet het laatste woord. Jezus verkondigt met verhalen en parabels. Eén van de parabels staat centraal in de encycliek Fratelli Tutti – allen broeders en zusters - van paus Franciscus. U zal het wel herkennen:

“Daar kwam een wetgeleerde naar Hem toe om Hem op de proef te stellen. ‘Rabbi’, zei hij, ‘wat moet ik doen om deel te krijgen aan het eeuwig leven?’ Hij zei tegen hem: ‘Wat staat er in de wet geschreven? Hoe leest u dat?’ Hij gaf ten antwoord: ‘U zult de Heer uw God liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel, met heel uw krachten en met heel uw verstand; en uw naaste als uzelf.’ Hij zei tegen hem: ‘Juist geantwoord! Doe dat en u zult leven.’ Maar hij wilde zich rechtvaardigen en vroeg aan Jezus: ‘Ja maar, wie is mijn naaste?’

Jezus nam weer het woord en zei: ‘Op reis van Jeruzalem naar Jericho viel iemand in handen van rovers. Ze schudden hem uit, mishandelden hem en lieten hem halfdood achter. Toevallig kwam er een priester langs die weg; hij zag hem, maar liep in een boog om hem heen. Ook een Leviet die voorbijkwam en hem zag, liep in een boog om hem heen. Toen kwam er een Samaritaan langs die op reis was; hij zag hem en was ten diepste met hem begaan. Hij ging naar hem toe, goot olie en wijn op zijn wonden en verbond ze. Toen zette hij hem op zijn eigen rijdier en bracht hem naar een herberg, waar hij hem verder verzorgde. De volgende ochtend haalde hij twee denariën tevoorschijn en gaf ze aan de waard. “Zorg voor hem”, zei hij, “en als u nog meer kosten moet maken, zal ik ze u op mijn terugreis vergoeden.” Wie van die drie is naar uw mening de naaste geweest van de man die in handen van de rovers was gevallen?’ Hij zei: ‘Hij die hem barmhartigheid heeft bewezen.’ Jezus zei tegen hem: ‘Doe dan voortaan net als hij.’

Voor paus Franciscus toont dit verhaal de essentie van hoe mensen met elkaar moeten omgaan: als broeders en zusters die zich elkaars lot aantrekken, die niet weggijken maar die zich inzetten om een cultuur te bevorderen waarin we voor elkaar zorgen en conflicten oplossen. De encycliek is één uitgebreid pleidooi tegen onverschilligheid, tegen wat Kaïn al zei: “Ben ik dan de hoeder van mijn broeder?”

In zijn autobiografie ‘Hoop’ schrijft paus Franciscus dat dit dé vraag is van de onverschilligheid: “Wat kan het mij schelen?”, een antwoord zonder enig respect voor wie dan ook. Een zin die alles misbruikt en besmet. Zelfs God. Maar God is vrede. De autobiografie verwijst ook naar het document over menselijke broederlijkheid dat hij samen met

grootimam Ahmed-al-Tayeb in februari 2019 in de Verenigde Arabische emiraten ondertekende, vanuit het gemeenschappelijke geloof in God, die mensen niet geschapen heeft om te doden of om met elkaar te vechten, noch om gemarteld of vernederd te worden in hun leven en bestaan. Ik citeer: “Alleen degenen die bruggen bouwen, zullen vooruit kunnen komen. Hun hart zal niet omsloten worden door muren. De eerste stap naar vrede ligt immers in het hart van de mens. En als de wereld te groot, te ingewikkeld, te ver weg lijkt, dan geldt dat niet voor je huis, je buurt, je werkplek of je school (of hier).

Je broeders en zusters zijn nooit te ver weg. ... Laten we dienaren van anderen zijn. Laten we grootmoedig zijn, en zachtmoedigheid, vriendelijkheid en nederigheid cultiveren: dit zijn de kleine dingen die de apostel Paulus al meegaf aan een vroeg-christelijke gemeenschap, die van de Efesiërs (Ef 4:1-6), om vrede op te bouwen en eenheid te behouden in de wereld, in de menselijke samenleving”.

En laat ons dit dan voortaan net zo verder doen.